מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להבין קשרי סיבה ותוצאה בחיי הרצל ובדרך להקמת המדינה
- לנתח דילמה אישית מתוך סיפור חייו
- לתרגל כתיבה עיתונאית על חלום שהתגשם

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – חלק א - סיבה ותוצאה

1. ב – המשפחה עברה לווינה
2. א – כי ראה ששנאת היהודים קיימת גם בארץ החירות
3. ב – לקבל הסכמה והכרה ממדינות העולם
4. ב – לקנות אדמות בארץ ישראל
5. ב – הסכנה ליהודים הגבירה את הצורך במקלט מהיר
6. ב – שראו בו את מי שהתחיל את הדרך להקמת המדינה

חלק ב' – חלק נוסף - נכון או לא נכון

1. נכון – זהו התאריך המדויק שבו יצא לאור הספר מדינת היהודים
2. לא נכון – חלק לעגו לרעיון וחלק הציעו לעזור, התגובות היו מגוונות
3. נכון – כך מתואר באירוע ההשפלה שחווה הרצל
4. נכון – כך מוזכר בהקשר לפעילותו המדינית של הרצל
5. לא נכון – הרצל נפטר הרבה לפני כן, התמונה שלו רק הוצגה בטקס

חלק ג' – חלק ב - חוקרים מקרה

1. הרצל התלבט בין לשמוע לעצת חברו ולהפסיק לעסוק ברעיון, לבין להאמין בעצמו ולהמשיך לפרסם אותו למרות הפחד מלעג
2. ייתכן שהרעיון למדינה יהודית לא היה מתפתח כפי שהתפתח, והתהליך שהוביל להקמת המדינה היה עשוי להתעכב או שלא להתרחש כלל
3. אנשים שונים חושבים אחרת - חלק פחדו מהשינוי ולעגו לרעיון החדש, וחלק ראו בו תקווה והזדמנות ורצו לעזור
4. לא מספיק רק לרצות משהו, צריך גם אומץ לפעול למרות התנגדות וספקות, כמו שהרצל לא ויתר והוציא את רעיונותיו לפועל

חלק ד' – חלק ג - כותבים כותרת לחלום

1. יש לבדוק שהתלמיד כתב כותרת ברורה, כותרת משנה מתאימה, ופסקה הגיונית המתארת שלבים שהובילו להגשמת החלום, בדומה למבנה שבו הרצל הפך רעיון למציאות

כרטיס יציאה – מה לחפש

- ציפייה לתשובה שמזכירה את השנאה ליהודים שראה הרצל, כמו משפט דרייפוס
- תשובה נכונה: דרך מדינית, פנייה למנהיגי מדינות
- תשובה אישית שמראה הבנה שצריך גם אומץ לפעול ולא רק לרצות

טיפים להפעלה:

- אפשר לחלק את הכיתה לקבוצות לדיון בחלק ב לפני כתיבת התשובות האישיות
- בחלק ג כדאי להציג דוגמה אחת קצרה לפני שהתלמידים כותבים בעצמם
- מומלץ לקרוא בקול כמה תשובות מחלק ג בסוף השיעור לשיתוף

דף תרגול: בנימין זאב הרצל - האיש שחלם מדינה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד על הרצל. הוא חלם שתהיה מדינה ליהודים. נלמד מה קרה בחייו ולמה זה חשוב.

📖 מילון קטן:

עיתונאי	אדם שכותב ידיעות לעיתון
טקס השפלה	אירוע שבו ביזו אדם בפומבי
דרך מדינית	פעולה דרך הסכמה של מדינות ומנהיגים
הקרן הקיימת	גוף שאסף כסף וקנה אדמות בארץ ישראל
פרעות	התקפות אלימות על יהודים
קונגרס	כנס גדול של נציגים לדיון והחלטות
לגנוז	להחביא או להפסיק לעסוק ברעיון
מקלט	מקום בטוח מפני סכנה

1 חלק א' – חלק א - סיבה ותוצאה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה קרה אחרי שאחותו של הרצל מתה?

א) הרצל נעשה עיתונאי ב) המשפחה עברה לווינה ג) נכתב הספר מדינת היהודים

ד) הרצל נסע לפריז

2. למה הטקס בפריז שינה את מחשבתו של הרצל?

א) כי ראה ששנאת היהודים קיימת גם בארץ החירות ב) כי פגש שם את דרייפוס באופן אישי

ג) כי פוטר מהעיתון שם ד) כי שם הוא כתב את הספר

3. מהי דרך מדינית?

א) לעלות לארץ בלי שאיש יידע ב) לקבל הסכמה והכרה ממדינות העולם

ג) לחכות שהבעיה תיפתר מעצמה ד) להסתתר עד שיעבור הסכנה

4. מה עשתה הקרן הקיימת?

א) להדפיס עיתונים ב) לקנות אדמות בארץ ישראל ג) לארגן את הקונגרס בבזל ד) לכתוב ספרים

5. למה הציעו למצוא מקום באפריקה אחרי פרעות קישינב?

א) אין קשר ביניהם ב) הסכנה ליהודים הגבירה את הצורך במקלט מהיר ג) הפרעות התרחשו באפריקה

ד) הקרן הקיימת ארגנה את הפרעות

6. למה שמו את התמונה של הרצל בטקס ב-1948?

א) שהרצל השתתף בטקס באופן אישי ב) שראו בו את מי שהתחיל את הדרך להקמת המדינה

ג) שהוא היה ראש הממשלה הראשון ד) שהוא כתב את מגילת העצמאות

2 חלק ב' – חלק נוסף - נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הרצל פרסם את ספרו בשנת 1896.	☐	☐
2	כל הקוראים שקיבלו את הספר של הרצל הסכימו איתו מיד.	☐	☐
3	משפט דרייפוס התרחש בעיר פריז.	☐	☐
4	הקונגרס הציוני הראשון התקיים בבזל.	☐	☐
5	הרצל היה נוכח פיזית בטקס ההכרזה על המדינה ב-1948.	☐	☐

3 חלק ג' – חלק ב - חוקרים מקרה

ענו בקצרה.

1. מה הייתה הדילמה של הרצל כאשר החבר הציע לו לגנוז את הרעיון?

2. מה היה יכול לקרות אילו הרצל הקשיב לעצת החבר וגנז את הרעיון?

3. מדוע לדעתכם תגובות הקוראים לספר היו שונות כל כך זו מזו?

4. מה המקרה מלמד על הקשר בין לרצות לבין לעשות?

4 חלק ד' – חלק ג - כותבים כותרת לחלום

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו חלום אחד שלכם - לכיתה, לשכונה או לעולם. כתבו עליו ידיעה עיתונאית מהעתיד, כאילו כבר התגשם: כותרת ראשית, כותרת משנה ופסקה קצרה שמספרת אילו צעדים הובילו להגשמתו.

כרטיס יציאה

מה הייתה הסיבה שהובילה את הרצל לחשוב על רעיון של מדינה ליהודים?

איזו דרך בחר הרצל כדי לקדם את הרעיון שלו - מדינית או חשאית?

מה למדתם מהמקרה על הקשר בין רצון לבין מעשה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀